

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

ՀԱԿՈՐՅԱՆ ՀՐԱՆՈՒՇ

Հայաստանի Հանրապետության Պառլամենտի սահմանադրական կարգավիճակի և գործառույթների որոշ հիմնախնդիրների մասին (1995-2015 թթ.)..... 19

1. ԲՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ ԱԼԲԵՐՏ, ԱՎԱԳՅԱՆ ՄԱՐՏԻՆ

ՀՀ մարգագետնային կուլտուր-ռոռզելի գորշ հողերի ագրոարտադրական հատկությունների փոփոխությունները և դրանց բարելավման ուղիները արդի պայմաններում 42

ԿՈՒՏՈՒՋՅԱՆ ՆԵԼԼԻ, ՇԵԿՅԱՆ ԼԱՎՐԵՆՏԻ

Առաձգական հիմքի վրա հեծանների՝ կողային և երկայնական ուժերով ծոման վերաբերյալ մի քանի խնդիրներ: Հեծանի ճկումը առաձգական անհարթ շերտի վրա:..... 53

ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ ԳԵՎՈՐԳ, ՍԱՀԱԿՅԱՆ ՌՈՒՍԱՄ

Տեքստային փաստաթղթերում ինտելեկտուալ որոնման և համապատասխանության աստիճանի գնահատման ալգորիթմի մշակում 63

ԽԱԶԻԿՅԱՆ ԹԵՐՄԻՆԵ, ՀԱՄԲԱՐՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ, ՕՀԱՆՅԱՆ ՆԱՐԵԿ

Գավառագետի միկրոջրիմոտների տեսակային կազմը և էկոլոգաաշխարհագրական բնութագիրը 72

ԲԱԼԱՅԱՆ ՄԱՐԻՆԵ, ՄԻՐԶԱԲԵԿՅԱՆ ՍՈՒՍԱՆՆԱ, ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՆԱՏԱԼՅԱ, ՄԱՆՎԵԼՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ, ՓԵՓՈՅԱՆ ԱՍՏՂԻԿ

Երեխաների աղիքային միկրոբիոտայից անջատված էնտերոկոկերի և լակտոբացիլների հակաբակտերիալ ակտիվությունը..... 86

ՄԱՍՏՈՅԱՆ ԿԱՐԵՆ

Դեմքերի հայտնաբերման և նույնականացման համակարգի մշակում 93

2. ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՊՈՂՈՍՅԱՆ ԱՇԽՈՒՆՋ

Ապրանքային գորգագործության ծագումնաբանական առանձնահատկությունները Փոքր Ասիայի գորգագործական կենտրոններում (XIX դ. վերջին քառորդ -XX դ. առաջին քառորդ)..... 106

ՊՈՂՈՍՅԱՆ ԱՇԽՈՒՆՋ, ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ ՋՈՒԼԻԵՏԱ

Գեղարքունիքի գորգագործական մշակույթը 19-20-րդ դարերում 123

ՄՈՎԱՍԻՍՅԱՆ ՖԵԼԻՔՍ

Ամերիկյան քաղաքացիական պատերազմը «Մեղու Հայաստանի»
շաբաթաթերթի գնահատմամբ 134

ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ ՔԱՆԱՔԱՐԱ, ԳՈՋԵՅԱՆ ՎԱՀԵ

Եկեղեցի-պետություն փոխհարաբերությունների արտացոլումը
պարսկական շահերի հրովարտակներում (XVII դ. առաջին կես)..... 153

3. ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼ, ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ

Առևտրային կազմակերպությունների սնանկության իրավական
կարգավորումը..... 168

ՆԱԼՉԱՋՅԱՆ ՎԱՀՐԱՄ

Կուտակման լավագույն մասնաբաժնի գնահատումը 176

ՀԵՐԳՆՅԱՆ ՄԱՐԻԱՄ, ԲԱԼԱԳՈՋՅԱՆ ՄԵՐԻ

Գյուղատնտեսության ոլորտի պետական օժանդակության ծրագրերի
իրականացման գործընթացում առկա հիմնախնդիրները
Գեղարքունիքի մարզում 184

ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ՀԱԿՈԲ, ՔԵՇԻՇՅԱՆ ԳԵՎՈՐԳ

ՀՀ-ում գների ինդեքսների վիճակագրական վերլուծությունը
2015-2021թթ. 196

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ ԳՈՀԱՐԻԿ

ՀՀ արտաքին առևտրի կարգավորումը ԱՀԿ անդամակցության
շրջանակներում..... 204

ՍԻՆԱՆՅԱՆ ԱՐԵԳ

Ապակենտրոնացված հյուրանոցի մոդելը..... 215

ԳՈԳՉՅԱՆ ԻՆԵՍՍԱ

Բիզնեսի վարման ընթացակարգերը Քուվեյթում 224

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԳՈՀԱՐ, ՄՈՎԱՍԻՍՅԱՆ ԱՍՏԴԻԿ

Մանկամահացության հիմնական պատճառների կառուցվածքային
տեղաշարժերի վերլուծությունը Երևան քաղաքի և ՀՀ մարզերի
տվյալներով..... 235

ՈՍԿԱՆՅԱՆ ԱՇՈՏ, ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԱՐՄԱՆ

ՀՀ Տավուշի մարզում արիշտայի արտադրության կազմակերպումը
որպես ցորենի մշակության խթանման միջոց..... 243

ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ ԷԴԳԱՐ

Մրցակցային ռազմավարության արդյունավետության գնահատումը254

4. ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ, ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՎԱԶԱԳԱՆ

Վճռական մեծակը264

ԿԱՏՎԱԼՅԱՆ ՎԻԿՏՈՐ

Հոգնակերտ մասնիկները բարբառային հայերենում276

ԱՍՈՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼ

Գրաբարի և աշխարհաբարի փոխհարաբերության հարցերը

Ա. Այտընյանի «Քննական քերականություն աշխարհաբար կամ

արդի հայերէն լեզուի» աշխատության մեջ 289

ՂԱՄՈՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ

Մենիմաստ բառերը հագուստ իմաստային թեմատիկ խմբում.....302

ՂՈՒԶՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ

Երդումը ժողովրդական երգերում310

ՍԱՖԱՐՅԱՆ ՏԱԹԵՎԻԿ

Բառագործածական շեղումներ արդի հայերենում՝ կապված

ինչյունական կազմի հետ..... 319

ՀԱՅՐԻՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ

Ժամանակակիցների արձագանք Գ. Սրվանձտյանցի բանագիտական և

բանահավաքչական գործունեության վերաբերյալ..... 328

ՊԱՊԻԿՅԱՆ ՍԻԼՎԱ

Արաբական ծագման հատկական փոխառությունների քննություն 341

ԲԱՐՍԵՂՅԱՆ ԱՄԱԼՅԱ

Շարահյուսական կապակցության եղանակների (համաձայնություն)

դրսեվորումները Ա. Բակունցի երկերի լեզվում 350

ՔՈՒՐՔՅԱՆ ԼՈՒՍԻԿ, ՎԱՀԱՆՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ

Համակարգչային կախվածության սոցիալ-հոգեբանական

առանձնահատկությունները 358

ԿՈՏՈԼԿՅԱՆ ԹԱՄԱՐԱ, ՀԵՐԳԼՅԱՆ ՄԱՐԻԱՄ

Մեծահասակների ճիշտ վերաբերմունքը երեխաների

ստեղծագործական գործընթացին367

ԴԱՎԹՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ

Զարգացման առանձնահատկություններ ունեցող երեխաների մայրերի հուզական ազդակների առանձնահատկությունների հետազոտություն 377

ԱՍՈՅԱՆ ԹԱԹՈՒԼ, ԲՐԱԳԻՆԱ ՆԵԼԼԻ

Սովորողների մոտիվացիայի ձևավորումը՝ բանավեճի մեթոդի միջոցով . 386

ՄԻՐԶՈՅԱՆ ԼՈՒՍԻՆԵ

Անգլերենի դարձվածքների դասավանդումը որպես լեզվամշակութային կոմպետենցիայի զարգացման միջոց.....397

ՕՀԱՆՅԱՆ ԼԻԼԻԹ

Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները միջին դասարաններում..... 408

ՄՈՒԽՍԻԽԱԶՈՅԱՆ ԱՐՈՒՍՅԱԿ, ՊՈՂՈՍՅԱՆ ՄԱՐԻՆԵ

Հնաբանությունների թարգմանության եղանակների հարցի շուրջ 417

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ ՄԱՐԻԱՄ, ՍԱՐԳՍՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆՆԱ

Սխալների ուղղումը հայկական դպրոցներում անգլերենի՝ որպես օտար լեզվի ուսուցման ընթացքում..... 430

5. ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ՌՈՒԶԱՆՆԱ

Հայաստանի Հանրապետությունում պատասխանատվության ինստիտուտի սահմանադրական ամրագրման հարցի շուրջ.....448

ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ ՍԱՄՎԵԼ

Հռիփսիմյան կույսերի՝ Հռոմից փախուստի դիմելու և Հայաստան գալու պատճառների շուրջ.....462

ՀԱԿՈԲՅԱՆ ԱՏՈՄ

Աշխատանքային պայմանագիրը և աշխատանքի ընդունման մասին անհատական իրավական ակտը 487

ԱՄԻՐՅԱՆ ԱՆԻ

Դատական դեպոնացումը որպես արդար դատաքննության իրավունքի բաղադրատարր.....495

CONTENTS

HAKOBYAN HRANUSH

On The Constitutional Status and Certain Operation-Related Issues of The Parliament of The Republic of Armenia (1995-2015)19

1. NATURAL SCIENCES

MARKOSYAN ALBERT, AVAGYAN MARTIN

Changes in Agricultural Production Properties of the Ra Cultural- Irrigable Gray Meadow Soils and the Ways to Improve them in Current Conditions42

KUTUZYAN NELLI, SHEKYAN LAVRENTI

Some Problems about Bending of Beams on an Elastic Basis by Transverse and Longitudinal Forces. The Bending of a Beam on an Elastic Rough Strip... 53

PETROSYAN GEVORG, SAHAKYAN RUSTAM

Development of Algorithm for Intellectual Search and Determining the Degree of Correspondence in Text Documents..... 63

KHACHIKYAN TERMINE, HAMBARYAN LUSINE, OHANYAN NAREK

Species Composition and Ecological and Geographical Characteristics of Microalgae of the Gavaraget River72

BALAYAN MARINE, MIRZABEKYAN SUSANNA, HARUTYUNYAN NATALYA, MANVELYAN ANAHIT, PEPOYAN ASTGHIK

Case Study: Antimicrobial Activity of Enterococci and Lactobacilli from the Infant's Fecal Microbiota..... 86

MASTOYAN KAREN

Development of a Face Detection and Identification System 93

2. HISTORY

POGHOSYAN ASHKHUNJ

The Etymological Characteristics of Commodity Carpet Weaving in the Carpet Weaving Centers in Asia Minor (last quarter of the 19th century - first quarter of the 20 th century).....106

POGHOSYAN ASHKHUNJ, MARGARYAN JULIETA

Rug Weaving Culture of Gegharkunik in the 19-20th Centuries..... 123

MOVSISYAN FELIKS

The Assessment of The American Civil War Done by the Weekly «Meghu Hayastani» («Bee of Armenia»)..... 134

HAYRAPETYAN KANAKARA, GOZEYAN VAHE

The Reflection of The Church-State Relationship in the Edicts of Persian Interests in the First Half of 17th Century During The Persian Rule.....153

3. ECONOMICS

AMIRKHANYAN SAMVEL, ABRAHAMYAN ANAHIT

Legal Regulation of Bankruptcy of the Trading Organizations.....168

NALCHAJYAN VAHRAM

Consumption and Accumulation Ratio Assessment Principles 176

HERGNYAN MARIAM, MARY BALAGOZYAN

Existing problems in Gegharkunik region in the process of implementation of state support programs in agriculture..... 184

KHACHATRYAN HAKOB, KESHISHYAN GEVORG

The Statistical Analysis of Price Index in 2015-2021 in RA.....196

HARUTYUNYAN HARUTYUN, KHACHATRYAN GOHARIK

RA Foreign Trade Regulation within the Framework of WTO Membership.....204

SINANYAN AREG

Model of Decentralized Hotel..... 215

GOGCHYAN INESSA

Business Management Procedures in Kuwait 224

YARDANYAN GOHAR, MOVSISYAN ASTGHIK

The Analysis of Structural Shifts of The Main Causes of Infant Mortality by the Data of Regions of RA and City Yerevan.....235

VOSKANYAN ASHOT, HARUTYUNYAN ARMAN

Organizing Arishta Production in RA Tavush Region as Means to Promote Wheat Cultivation243

BAGHDASARYAN EDGAR

Effectiveness Evaluation of the Competitive Strategy.....254

4. PHILOLOGY, PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

GRIGORYAN VACHAGAN

Decisive and Lonely264

KATVALYAN VIKTOR

Plural Particles in Armenian Dialectology.....276

ASOYAN TATUL

Issues of Relationship between Grabar And Ashkharhabar in A. Aitnyan's
Work "Analytical Grammar of Ashkharabar or New Armenian Language" 289

GHAMOYAN LUSINE

The Mono-semantic Words in the Semantic Thematic Group of "Clothing"302

GHREJYAN LUSINE

Manifestations of Oaths in Armenian Folk Songs (Hayrens, Antunis and
Songs)..... 310

SAFARYAN TATEVIK

Word Usage Deviations in Contemporary Armenian Connected with Sound
Composition..... 319

HAYRIYAN LUSINE

The Reaction of Contemporaries to G. Srvandztyants's
Folkloristic-Collective Activities.....328

PAPIKYAN SILVA

Examination of Exoticisms of Arabic Origin..... 341

BARSEGHYAN AMALYA

Manifestations of Types of Syntactic Combinations in the Language of
Works by A. Bakunts..... 350

KURKCHYAN LUSIK, VAHANYAN ARMINE

Socio-Psychological Characteristics of Computer Addiction..... 358

KOTOLKYAN TAMARA, HERGNYAN MARIAM

The Right Attitude of Adults towards the Creative Process of Children367

DAVTYAN ARMINE

Research of Peculiarities of Emotional Reactions of Mothers Raising Children
With Peculiarities of Development.....377

ASOYAN TATUL, BRAGINA NELLI

Formation of Student Motivation by the Discussion Method..... 386

MIRZOYAN LUSINE

Teaching English Idioms as a Means of Linguacultural Competence
Development.....397

OHANYAN LILIT

Problems of Aesthetic Education in Middle Grades..... 408

MUKHSIKHACHOYAN ARUSYAK, POGHOSYAN MARINE

On the Methods of Translating Russian Somatic Phraseological Units into
Armenian..... 417

AVETISYAN MARIAM, SARGSYAN RUZANNA

Observation on Corrective Feedback in an ELC in the Armenian Setting..... 430

5. LAW

HAKOBYAN RUZANNA

About Constitutional Entrenchment of Institute of Liability in the Republic of
Armenia.....448

KHACHATRYAN SAMVEL

On the Reasons for the Escape of St. Hripsime and a Group of Nuns from
Rome and their Arrival in Greater Armenia.....462

HAKOBYAN ATOM

Employment Contract and the Individual Legal Act on Accepting for
Employment.....487

AMIRYAN ANI

Judicial Depositing as a Component of the Right to a Fair Trial.....495

СОДЕРЖАНИЕ

АКОБЯН ГРАНУШ

О некоторых проблемах конституционного статуса и функций парламента
Республики Армения (1995-2015 гг.)19

1. ЕСТЕСТВЕННЫЕ НАУКИ

МАРКОСЯН АЛЬБЕРТ, АВАГЯН МАРТИН

Изменения агропроизводственных свойств культивируемых серых
луговых почв РА и пути их улучшения в современных условиях42

КУТУЗЯН НЕЛЛИ, ШЕКЯН ЛАВРЕНТИЙ

Некоторые задачи об изгибе балок на упругом основании поперечными и
продольными силами. Изгиб балки на упругой шероховатой полосе..... 53

ПЕТРОСЯН ГЕВОРГ, СААКЯН РУСТАМ

Разработка алгоритма интеллектуального поиска и оценки степени
соответствия в текстовых документах..... 63

ХАЧИКЯН ТЕРМИНЕ, ГАМБАРЯН ЛУСИНЕ, ОГАНЯН НАРЕК

Видовой состав и эколого-географическая характеристика
микроводорослей реки Гаварагет72

БАЛАЯН МАРИНЕ, МИРЗАБЕКЯН СУСАННА, АРУТЮНЯН НАТАЛЬЯ, МАНВЕЛЯН АНАИТ, ПЕПОЯН АСТГИК

Антимикробная активность энтерококков и лактобацилл из фекальной
микробиоты младенца 86

МАСТОЯН КАРЕН

Разработка системы определения и идентификации лица..... 93

2. ИСТОРИЧЕСКИЕ НАУКИ

ПОГОСЯН АШХУНДЖ

Особенности происхождения товарного производства в ковроткацких
центрах Малой Азии (пос. четверть XIX в. – первая четверть XX в.)106

ПОГОСЯН АШХУНДЖ, МАРГАРЯН ДЖУЛИЕТА

Культура ковроткачества Гегаркуника в 19-20 вв..... 123

МОВСИСЯН ФЕЛИКС

Американская гражданская война в оценке еженедельной газеты
«Меху Айастани» («Пчела Армении») 134

АЙРАПЕТЯН КАНАКАРА, ГОЗЕЯН ВАГЕ

Отражение взаимоотношений церковь - государство в манифестах
персидских шахов периода персидского владычества
(первая половина XVII в.)..... 153

3. ЭКОНОМИКА

АМИРХАНИЯН САМВЕЛ, АБРААМЯН АНАИТ

Правовое регулирование банкротства торговых организаций.....168

НАЛЧАДЖЯН ВАГРАМ

Принципы оценки соотношения потребления и накопления..... 176

ЕРГНЯН МАРИАМ, БАЛАГОЗЯН МЕРИ

Программы государственной поддержки в сфере сельского хозяйства в
Гегаркуникской области: проблемы реализации..... 184

ХАЧАТРЯН АКОБ, КЕШИШЯН ГЕВОРГ

Статистический анализ индекса цен в 2015-2021 гг. в РА.....196

АРУТЮНЯН АРУТЮН, ХАЧАТРЯН ГОАРИК

Регламент внешней торговли РА в рамках членства в ВТО.....204

СИНАНИЯН АРЕГ

Децентрализованная модель гостиницы..... 215

ГОГЧЯН ИНЕССА

Процедуры управления бизнесом в Кувейте 224

ВАРДАНИЯН ГОАР, МОВСИСЯН АСТХИК

Анализ структурных сдвигов основных причин младенческой смертности
по данным марзов РА и города Еревана.....235

ВОСКАНИЯН АШОТ, АРУТЮНЯН АРМАН

Организация производства аришты в Тавушской области РА как
средство содействия выращиванию пшеницы243

БАГДАСАРЯН ЭДГАР

Оценка эффективности конкурентной стратегии254

4. ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ, ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

ГРИГОРЯН ВАЧАГАН

Решительный одинокий264

КАТВАЛЯН ВИКТОР

Частицы, образующие множественное число в армянской
диалектологии276

АСОЯН ТАТУЛ

Вопросы взаимоотношения между грабаром и ашхарабаром в труде
А. Айтняна «Аналитическая грамматика ашхарабара или
новоармянского языка» 289

ГАМОЯН ЛУСИНЕ

Однозначные слова в семантической тематической группе «одежда»302

КРЕДЖЯН ЛУСИНЕ

Клятва в армянских народных песнях..... 310

САФАРЯН ТАТЕВИК

Отклонения в словообразовании, связанные со звуковым составом в
современном армянском языке 319

АЙРИЯН ЛУСИНЕ

Отзывы современников о фольклорно-собирательской деятельности
Срвандзтянца..... 328

ПАПИКЯН СИЛЬВА

Исследование экзотизмов арабского происхождения 341

БАРСЕГЯН АМАЛИЯ

Проявления синтаксических способов связи (согласование) в языке
произведений А. Бакунца..... 350

КУРКЧЯН ЛУСИК, ВАГАНЯН АРМИНЕ

Социально-психологические особенности компьютерной зависимости 358

КОТОЛКЯН ТАМАРА, ЕРГНЯН МАРИАМ

Правильное отношение взрослых к творчеству детей367

ДАВТЯН АРМИНЕ

Исследование особенностей эмоциональных реакций матерей,
воспитывающих детей с особенностями развития377

АСОЯН ТАТУЛ, БРАГИНА НЕЛЛИ

Полемика как метод, формирующий мотивацию учащихся 386

МИРЗОЯН ЛУСИНЕ

Обучение идиомам английского языка как средство развития
лингвокультурной компетенции 397

ОГАНЯН ЛИЛИТ

Проблемы эстетического воспитания в средних классах..... 408

МУХСИХАЧОЯН АРУСЯК, ПОГОСЯН МАРИНЕ

К вопросу о способах перевода архаизмов..... 417

АВETИСЯН МАРИАМ, САРКИСЯН РУЗАННА

Наблюдение над исправлением ошибок (коррекционным фидбеком) на
уроке английского языка в армянской аудитории 430

5. ЮРИДИЧЕСКИЕ НАУКИ

АКОБЯН РУЗАННА

О конституционном закреплении института ответственности в
Республике Армения.....454

ХАЧАТРЯН САМВЕЛ

О причинах побега святой Рипсимэ и группы монахинь из
Рима и их прихода в Великую Армению 468

АКОПЯН АТОМ

Трудовой договор и индивидуальный правовой акт о приеме на
работу.....493

АМИРЯН АНИ

Судебное депонирование как компонент права на справедливое
судебное разбирательство501